

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ÚČTOVNÉ

OBDOBIE k 31.12.2013

Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná

Družstevná 345

913 21 Trenčianska Turná

Vyhotovená dňa : 10.4.2014

Prerokovaná dňa : 11.4.2014

Podpis člena štatutárneho orgánu

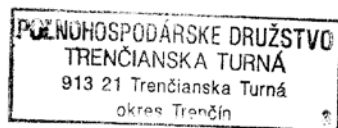
účtovnej jednotky:

Podpis osoby zodpovednej

za vyhotovenie výročnej správy:

Po roku sa schádzame, aby naša členská schôdza zbilancovala uplynulý hospodársky rok 2013 a prejedнала dosiahnuté výsledky. Zároveň je to schôdza, ktorá zvolí nové orgány družstva, pre obdobie 2014 – 2019. Je prirodzené, že každé ukončenie hospodárskeho roka nám dáva priestor na zhodnotenie dosiahnutých výsledkov, posúdi v čom sme sa zlepšili oproti minulým rokom odstráni to, čo sa nám nepodarilo zrealizovať podľa našich predstáv prinapredovaní nášho podniku. Začiatok nového otvárajúceho sa roka je pre nás výzvou vyvarovať sa všetkých negatívnych javov a posunúť naše družstvo ďalej, aby bolo konkurencie schopné v súčasných neľahkých podmienkach trhového hospodárstva.

Činnosť nášho družstva bola v minulom roku ovplyvňovaná a podmieňovaná spoločensko-ekonomickými podmienkami v ktorej sa nachádza celá naša spoločnosť. Sme jej neoddeliteľnou súčasťou a všetko čo sa deje v spoločnosti, hlavne v ekonomickej oblasti má bezprostredný dopad aj na náš podnik.

Rok 2013 sa niesol v znamení ustupujúcej hospodárskej krízy. Sme svedkami neustálych zmien pri zmene zákonov a predpisov, často takých, ktoré majú negatívny vplyv na poľnohospodársku výrobu.

Od začiatku roka zaznamenávame nestabilitu odbytových cien našich výrobkov, ako aj cien vstupov, ktoré vstupujú do našej výroby. Cena mlieka

počas roka mala vstupajúcu tendenciu, čo napomohlo k stabilizácii chovu kráv. Ceny hovädzieho a bravčového mäsa v priebehu minulého roka mimoriadne podliehali cenovým výkyvom a hlavne bravčové mäso po sľubnom náraste odbytovej ceny, opäť spadlo na hranicu v skutočnosti likvidačnej ceny. S odbytom mlieka nie sú žiadne problémy, pri odbyte hlavne bravčového mäsa sa strieda obdobie, kedy musíme ošípané núkať a hľadať vhodného odberateľa u ktorého je záruka, že tovar uhradí. S predajom produktov RV sme v minulom roku nemali žiadne problémy i keď ceny produkcie medziročne prudko poklesli, najviac u repky olejnej, ale aj obilia.

Ceny vstupov našich rozhodujúcich komodít a to hnojív, CHOP a krmív opäť medziročne vzrástli. Ceny PHM boli počas roka stabilné a mali sme možnosť uplatniť si vrátenie spotrebnej dane, ktorá bola viazaná na VDJ. Ani ceny vody, plynu a elektrickej energie nevykazovali medziročný rast. Nárast cien sa samozrejme prejavil aj na celkových nákladoch, ktoré sme vynaložili v roku 2013 na zabezpečenie chodu družstva.

Aj v priebehu minulého roka využili naši členovia možnosť ukončiť svoje členstvo podľa vlastného uváženia. Túto možnosť využili 4 členovia, ktorým bol vysporiadaný majetkový podiel. Odkupovanie podielnických listov od ich držiteľov družstvo už v roku 2013 nerealizovalo.

Stav DPL k 31.12.2013 je 32.482 ks v hodnote 1.078.402,40 Eur

- z toho je 24.452 ks DPL, ktoré si vlastníci prevzali

a 8.030 ks DPL, ktoré sú neprevzaté.

K 31.12.2013 vlastní naši členovia majetkové podiely v hodnote

1.102.744 Eur a nečlenovia družstva, prípadne dediči za 422.795 Eur.

Ku koncu roka 2013 máme v členskom pomere 77 členov, členstvo ukončili 5 členovia, z toho úmrtím 1 člen a na základe žiadosti o ukončení 4 členovia. Za člena sme v minulom roku neprijali žiadnu osobu.

Naše družstvo zamestnávalo v trvalom pracovnom pomere 60 pracovníkov, z toho 44 členov a 16 zamestnancov. Celkom sa odpracovalo 114.530 hodín.

Na mzdách a odmenách sa v priebehu roka 2013 vyplatilo 614.524,- Eur, čo zodpovedá priemernej mesačnej odmene 853,-Eur. Medziročná priemerná odmena zrástla o 20,- Eur t.j. indexom 102,4%. Rast priemernej odmeny bol nevýrazný. Vzástla produktivita práce na pracovníka, ktorá predstavuje 38.858,- Eur na prepočítaného pracovníka a to je medziročný nárast o 2.288,- Eur.

Výrazne medziročne vzrástla tvorba pridanej hodnoty a to až o 170.055,- Eur.

Pre pracovnú neschopnosť bolo vymeškaných celkove 835 dní, čo predstavuje 6.680 hod. Pracovná neschopnosť bola vykázaná na 3,81 %.

Výsledky RV :

Výsledky ktoré naše družstvo dosahuje sú podmienené výsledkami dosiahnutými na úseku RV. Tento úsek rozhodujúcou mierou ovplyvňuje celkový výsledok družstva, pretože je zdrojom tržieb z predaja výrobkov RV a má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní ŽV jadrovými a objemovými krmivami.

Dobré výsledky RV sa rodia na jeseň pri zbere ozimín a v skorom jarnom období. Dobré prezimovanie ozimín, skorá a kvalitná jarná príprava pôdy, sejba, prihnojenie a chemické ošetrovanie porastov sú základom úspechu tohto odvetvia.

Začiatok roka 2013 začal pre RV priaznivo. Už založenie úrody na jeseň 2012 a prezimovanie pšenice nám dávali veľkú nádej. Porasty pšenice ozimnej boli dobre zakorenené a husté a aj následné odnožovanie na jar bolo predpokladom dobrých výnosov.

Rok 2013 bol rokom suchým , čo malo v konečnom dôsledku negatívny dopad na úrodu niektorých plodín. K tomu sa pridali aj vysoké ceny vstupov

do výroby, hlavne hnojiva, čo sa prejavilo v tom, že sme nedali toľko čistých živín rastlinám, koľko by bolo potrebné. I keď porasty boli v priebehu vegetácie primerane ošetrené CHOP a zber všetkých plodín prebehol včas a v dobrej kvalite, výsledky niektorých plodín /sója/, hlavne v dôsledku suchého obdobia počas rozhodujúcej fázy vegetácie zaostali za naším očakávaním.

Štruktúra osevu plodín sa medziročne podstatne nemení, vychádza z našich pôdno-klimatických podmienok. Rešpektujeme podľa svojich možností striedanie plodín a aplikáciu správnej farmárskej praxe.

Obilniny sme zberali z plochy 452,18 ha z toho:

- pšenica ozimná z plochy 362,27 ha ø úroda 4,18 t/ha
- jačmeň jarný z plochy 54,91 ha ø úroda 6,13t/ha
- kukurica na zrno z plochy 35,00 ha ø úroda 4,62t/ha

Dosiahnuté ha výnosy obilnín hodnotíme ako veľmi dobré. Hlavne výnos jačmeňa jarného predstavuje špičku výsledkov dosiahnutých v rámci SR. Kukuricu na zrno sme ponechali iba preto, že výnosy kukurice na siláž nám zabezpečili potreby pre ŽV. Zber obilnín prebehol plynule. Pšenica mala parametre potravinárskej pšenice a tak sa aj zrealizovala. Rovnako aj jačmeň jarný bol zrealizovaný ako sladovnícky. Realizačné ceny jačmeňa

sa pohybovali na úrovni 208,37 a pšenica na úrovni 172,76 Eur/t.

Podstatný bol pokles cien obilnín oproti roku 2013. Kukuricu na zrno sme zberali neskoro na jeseň. I napriek tomu mala vysokú vlhkosť, až 27%.

Celú produkciu kukurice na zrno sme zakonzervovali a bude skrmovaná v ŽV.

Každoročne zaraďujeme do osevného postupu repku olejnú, ktorú sme v roku 2013 pestovali na výmere 162,69 ha a dosiahli sme výnos 3,82 t/ha.

Dosiahnutý výsledok naplnil predpoklady, ktoré sme vkladali do tejto plodiny.

Porasty tejto plodiny boli od dobrého prezimovania až po zber v dobrom stave. O repku bol u odberateľov veľký záujem, čomu však nezodpovedá výkupná cena. Tá dosiahla 377,9 Eur/t a celkové tržby predstavujú 234.907 Eur a sú to prvé finančné prostriedky z úrody daného roka.

Stálou plodinou je aj cukrová repa, ktorú sme pestovali na výmere 49,25 ha a dosiahli o výnos 52,79 t/ha pri cukornatosti 17,77%. Plochy cukrovej repy sú stabilizované. Úrodu cukrovej repy rovnako negatívne ovplyvnilo sucho. Po suchom období sa rast repy zlepšil a nakoľko do zberu boli priaznivé podmienky, výnosy boli uspokojivé. Celkové tržby za repu predstavujú 87.937,- Eur, čo zodpovedá o cene 30,94,- Eur/t. Ekonomiku pestovania cukrovej repy stále vylepšujú dotácie, ktoré za túto plodinu poberáme.

Zber a odvoz repy realizujú dodávateľské služby. Zber prebehol plynule, bez

problémov.

Ďalšou našou typickou plodinou je chmeľ, ktorý sme v roku 2013 pestovali a pozberali z výmery 24,76 ha a dosiahli výnos 1,16 t/ha. Tento výsledok hodnotíme ako veľmi dobrý pre daný rok. Dosiahnutá kvalita pozberaného chmeľu bola priemerná. Dosiahnuté tržby za chmeľ vo výške 177.868,-Eur sa priblížili k predstavám, ktoré od tejto plodiny očakávame. Pre porovnanie, tržby oproti predchádzajúcemu roku 2012 sú vyššie o 73.021,-Eur.

V posledných rokoch sme si osvojili pestovanie sóje, ktorú sme aj v minulom roku pestovali na výmere 41,60 ha ale dosiahnutý výnos 1,10 t /ha bol pre nás sklamaním, no v jej pestovaní budeme pokračovať i naďalej. Sóju pestujeme zatiaľ len pre vlastnú potrebu, pre zlepšenie kŕmnej dávky. V budúcnosti budeme uvažovať aj s predajom.

Určité zlepšenie nastalo v pestovaní kukurice na siláž, kde z výmery 214,31 ha sme pozberali 5.888 t , ktorú sme zosilážovali. Kvalita vyrobenej siláže je uspokojivá. Túto plodinu tiež poškodilo sucho, škodí jej však lesná zver, čo je neriešiteľný problém.

Stále však zostáva našou slabou stránkou v RV pestovanie viacročných krmív, kde v posledných rokoch nevieme zabezpečiť dostatok kvalitných

senáži. V roku 2013 nastalo čiastočne zlepšenie, ale i tak stojí pred nami úloha popasovať sa s výrobou viacročných krmív. Lucerku sme pozberali z výmery 61,83 ha pri výnose 767 t.

Na zabezpečenie výsledkov RV sme aplikovali primerané dávky hnojív, podľa možností družstva. Dostatok prísunu živín rastlinám je limitujúci faktor

dosahovaných úrod, ale na druhej strane, priemyselné hnojivá sú tak drahé,

že je ťažko zaistiť optimálnu dávku.

Porasty boli počas celého roka primerane chemicky ošetrované.

Náklady v RV

- na hnojiva	158.830,- Eur
- na osiva	81.701,- Eur
- na chemické a ochranné prostriedky	187.199,- Eur

Už spomínané nepriaznivé klimatické podmienky-sucho rozhodujúcou mierou ovplyvnilo výsledky RV, ale aj prepad cien, hlavne u obilnín. Dosiiahnuté celkové tržby vo výške 683.948,-Eur sú v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2012 vyššie o 81.973,- Eur a torozhodlo o tom, že sme v RV vytvorili zisk 84.007,-Eur.

S odbytom všetkých komodít RV nebol problém pre veľký záujem na trhu.

Všetky naše rastlinné komodity realizujeme na základe viacročných zmlúv s našimi odberateľmi.

Pre prípad nepredvídaných udalostí každoročne uzatvárame poistnú zmluvu proti škodám spôsobených živelnými pohromami. V roku 2013 k poškodeniu plodín živelnou pohromou nedošlo. Sucho, ktoré podstatne ovplyvnilo výsledky RV nie je poistnou udalosťou.

Výsledky RV za rok 2013 hodnotíme v súvislosti s klimatickými možnosťami ako uspokojivé. Stojí za nimi zodpovedná agronomická práca.

Výsledky ŽV

Ďalším pre družstvo dôležitým odvetvím je úsek ŽV, ktorý realizujeme na dvoch hospodárskych dvoroch. Chov ošípaných je sústredený na dvore Hámry a chov hovädzieho dobytku realizujeme v objektoch dvora Trenč. Turná. Aj výsledky, ktoré dosiahne ŽV v podstatnej miere dopadajú na celkové družstevné výsledky aj preto, že tento úsek zamestnáva najväčší počet ľudí a vytváraaj najväčší objem výkonov.

ŽV je charakterizovaná aj ako ťažký priemysel poľnohospodárstva, to znamená, že toto odvetvie pre svoju zložitosť a prácu so živým materiálom a výskytom

nepredvídaných okolností si vyžaduje neustálu pozornosť plemenárskej,

veterinárnej a zootecnickej práce. Vložené náklady a starostlivosť nie sú však mnohokrát adekvátne pri zhodnocovaní výrobkov ŽV. Odbytové ceny za mlieko, bravčové ale aj hovädzie mäso ešte stále nepokryjú aspoň vložené náklady. Dosiahnuť kladný hospodársky výsledok v ŽV za podmienok, ktoré boli na trhu v roku 2013 je skoro nemožné. Ceny vstupov práce, služieb ale aj materiálne náklady neustále stúpajú.

K 31.12.2013 sme chovali:

- 840 ks HD z toho 253 ks kráv
- 804 ks ošípaných t toho 60 ks prasníc

Dosahované ukazovatele úžitkovosti za rok 2013:

-odchov teliat od 100 kráv	105,60 ks
- odchov prasiat na prasnicu	18,88 ks
- ø ročná dojivosť na kravu	6.667,00 lit.
- ø denný prírastok vo výkrme HD	1,05 kg
- ø denný prírastok vo výkrme ošípaných	0,70 kg

V priebehu roka nám mierne vzrástli stavy ošípaných na dvore Hámry.

Tento chov stále nevykazuje požadované výrobné výsledky a je najslabším článkom vo výrobe. Odchov prasíat 18,88 ks na prasnicu sa síce medziročne zlepšil a aj tak je stále za možnosťami, ktoré tento chov dáva.

Produkcia mlieka v roku 2013 mala stúpajúcu tendenciu v priebehu celého roka. Zlepšila sa situácia v kvalite, ale aj množstve hlavne objemového krmiva. Genetický potenciál stáda kráv je veľmi dobrý, vieme zaistiť aj dostatok kvalitných jadrových krmív. Aj zlepšená kvalita objemových krmív mala dopad na zvýšenú produkciu mlieka. Dosiadnutá úžitkovosť 6.667 lit. na kravu je výrazný úspech. Pre naše plemeno slovenské strakaté je to veľmi slušná úroveň. Medziročný nárast je o 562 lit. na dojnicu.

Stabilné dobré výsledky sú dosahované v odchove teliat.

Do mliekarne sme odpredali 1.671.851 lit. mlieka a cez priamy opredaj boli zrealizované 40.338 lit. mlieka vo veľmi dobrej kvalite. Mliečnu kvótu sme splnili na 121,04%, nad kvótu sme dodali 280.817 lit. mlieka. Mlieko realizujeme cez dlhoročného odberateľa Agrofarmu Červený Kameň. Ako reciprocitu odpredávame výrobky tejto firmy cez vlastný predaj spolu s vlastným mliekom.

Priemerné realizačné ceny v ŽV:

2010	2011	2012	2013		
- 1 lit mlieka		0,29	0,33	0,31	0,34
-1 kg hovädzieho mäsa		1,27	1,51	1,66	1,54
- 1 kg bravčového mäsa		1,09	1,20	1,33	1,33

ŽV v roku 2013 vytvorila tržby 1.079.208,- Eur, čo v porovnaní s minulým rokom znamená podstatné zlepšenie o 157.284,- Eur viac. Je to dôsledok lepšej produkcie mlieka a jeho speňažovania, ale aj predaj teľných jalovíc. Aj v roku 2013 sme v ŽV vykázali stratu vo výške 289.360,- Eur ako dôsledok stále nízkych odbytových cien, zrušenej dotácie na VDJ a neustále stúpajúcich nákladov.

Aj ŽV sme pre prípad výskytu nákazlivých chorôb poistili. K žiadnemu čerpaniu finančných prostriedkov z tohto titulu nedošlo.

ŽV pracuje s uzavretým odchovom stáda. Nákup zvierat sa previedol len u kancov. Viac je treba využívať možnosti odchovu a predaja plemenných zvierat v chove HD a ošípaných.

Úsek mechanizácie a služieb

Hlavnou úlohou mechanizačného strediska a opravárenstva je zabezpečiť plynulý chod RV a ŽV, zaistiť prevádzkyschopnosť jestvujúcej techniky a technologických liniek. Pod dobré výsledky RV sa podpisuje mechanizácia ako rozhodujúci činiteľ pri včasnom a kvalitnom prevedení poľných prác v agrotechnických termínoch a zodpovedajúcej kvalite. Skoré odstraňovanie prevádzkových porúch je úlohou opravárenského strediska, pretože v prevažnej miere využívame vlastnú a často už zastaralú techniku. Bežné opravy sú zrealizované vlastnými silami, iba v prípade, že sa jedná o zložitejšie opravy využívame servisné služby.

Pre obnovenie techniky a vykonania investícií sme v roku 2013 nakúpili tieto stroje:

-plečka Monosem	13.750,00 Eur
- valce SMS	7.615,00 Eur
- klimatizácia traktor	2.324,73 Eur
- mostová váha	3.030,00 Eur
- ventilátory kravín	2.938,20 Eur

- vodovodná prípojka SAB	6.504,00 Eur
+ rozvod vody SAB	2.405,00 Eur
spolu :	8.909,00 Eur
- kanalizačná prípojka SAB	<u>1.250,00 Eur</u>
39.816,93 Eur	

Investície sme vyfinancovali z vlastných zdrojov, bez čerpania úveru.

V roku 2013 sme spotrebovali celkom 161.262 lit. nafty a na PHM sme vynaložili celkom 179.206,- Eur. Medziročne zostala spotreba PHM na úrovni minulého roka , avšak v hodnotovom vyjadrení došlo k zníženiu nákladov o 7.414,- Eur ako dôsledok opätovného zavedenia vratky dane z nafty a mierneho poklesu ceny nafty. Aspoň minimálna obnova strojového parku v každom roku je potrebná, ako cestaznižovania nákladov na PHM.

V závodnej jedálni v priebehu minulého roka bolo pripravených 43.987 obedov, z toho pre členov družstva 11.406 obedov a pre iných odberateľov 32.581 obedov.

Okrem toho závodná jedáleň pripravovala stravu pre rôzne spoločenské, kultúrne a rodinné akcie, organizované v priestoroch SAB a baru. Kvalita a

množstvo podávanej stravy boli počas celého roka pripravované vo veľmi dobrej kvalite. Náklady na prípravu jednej porcie predstavujú 2,51 Eur, z toho náklady na potraviny 1,08 Eur. I napriek stúpajúcim nákladom na prípravu jedla sme nepristúpili k zvýšeniu ceny stravného lístka.

K vylepšeniu ekonomických výsledkov družstva prispieva aj prenajímanie všetkých voľných výrobných ako aj kancelárskych priestorov iným podnikateľom.

Ekonomické výsledky:

Pri vstupe do roku 2013 sme si predsavzali, že vytvoríme vyrovnaný hospodársky výsledok a naviažeme na úspešné roky z minulosti. Na celkové výsledky, okrem úsekov RV a ŽV vplýva aj dopad z obchodných činností, služieb, prenájmy majetku ako aj vynárokované a prijaté dotácie v zmysle platných smerníc. Tento zámer sa nám nepodarilo zrealizovať a rok 2013 musíme hodnotiť ako jeden z horších rokov. Pod túto skutočnosť sa podpísali hlavne tieto skutočnosti:

- externe sucho a tým zníženie ha úrod niektorých plodín, zníženie cien za výroby RV

- vysoká nákladovosť ŽV a vysoká strata tohto úseku

- zrušenie dotácie za VDJ a enviromentálne platby

Financovanie prevádzky v priebehu roka nebolo ohrozené, tok finančných prostriedkov bol rozdelený tak, aby prebehol bezproblémový chod družstva, nákup investícií, odvod daní a poplatkov, výplata miezd a odmien pre zamestnancov.

V roku 2013 sa vytvorili výkony vo výške 2.391.493,- Eur a náklady v objeme 2.678.004,- Eur. Dosiachnutý hospodársky výsledok je vytvorená strata -286.511,- Eur.

I keď sme medziročne znížili náklady o 58.485,- Eur a zvýšili výnosy o 99.711,- Eur nestačili to na vykázanie kladného hospodárskeho výsledku.

Hodnotený rok 2013 prebehol v zložitých hospodársko-ekonomických podmienkach, nie sme spokojní s tým čo sme v roku 2013 dosiahli. Nedokážeme však ovplyvniť vonkajšie podmienky, ktoré vstupujú do našej činnosti. V našich možnostiach je však ešte intenzívnejšie reagovať na potreby trhu, ale hlavne na racionálne vynakladanie všetkých nákladov a snažiť sa o čo najlepšiu realizáciu vlastnej produkcie.

I napriek nepriaznivému roku sme nepristúpili k znižovaniu počtu pracovníkov a aj úroveň odmeňovania sme neznížili, práve naopak dosiahli sme medziročný

rast miezd a odmien.

I keď hospodársky výsledok je strata a znížila sa aj finančná hotovosť, neohrozilo to financovanie prevádzky, vďaka rezervám vytvoreným v minulých rokoch. Financovanie v priebehu roka bolo plynulé, bez potreby čerpania úveru, len z vlastných zdrojov.

Zarok 2013 nebudeme odvádzať daň z príjmu PO, máme splnené všetky povinnosti voči štátnym inštitúciám, zdravotným poisťovňám, obecným úradom ako aj voči našim dodávateľom. Neevidujeme žiadnu pohľadávku ktorá by sa javila ako nedobytná. Odberatelia nám uhrádzajú faktúry v primeraných lehotách.

Naše družstvo nemalo potrebu vstúpiť do súdneho sporu s inou organizáciou a ani voči nášmu družstvu nie je vedený žiadny súdny spor.

Predstavenstvo PD odporúča na základe uvedených skutočností, aby vytvorená strata v plnej výške bola zúčtovaná na účte 429 – neuhradená strata minulých rokov.

Máme za sebou opäť jeden hospodársky rok, rok na ktorý z hľadiska hospodárenia nebudeme v dobrom spomínať. Je ťažké ho v plnom rozsahu zhodnotiť. V daných spoločensko-ekonomických podmienkach sme sa snažili využiť všetky možnosti preto, aby náš podnik napredoval. Chceme však veriť, že aj pre poľnohospodárstvo nastanú lepšie časy a dopady hospodárskej krízy pominú.

